

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Indictio, Acta & Decreta Synodi Diœcesanæ Paderbornensis

Diözese <Paderborn>

Nevhvsii, [1688]

Tit. IV. De vitando Concubinato.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36013

8. Cauponas Ecclesiastici maximè verò beneficia curata obtinentes seu tabernas potatorias sub quocunque prætextu, nisi in itinere constituti, aut id ipsum cura animarum exigat, non ingradientur ac frequentent.

9. Si quando sacrarum primitiarum occasione aut alià honestà ex causa Sacerdotes allijve à Clero convivium instituunt, diligentem habeant statùs vocationisque suæ rationem: Sit mensa frugalis & brevis sanctis ac modestis condita Colloquijs, à remulentiâ & turpitudine verborum gestuumque quàm alienissima, ludicra nulla, nullæ saltationes, Choreæ, aut aliæ Clericalem statum dedecentes levitates admisceantur, multò minus ipsi Clerici choreas ducant & saltent, meminerintque ejus, quod S. Hieronym. de vita Clericorum scripsit: Facile contemnitur Clericus qui sæpè vocatus ad prandium non recusat, nunquam perentes rarò accipiamus rogati.

10. Pastores & Clerici ad signum loco publico præsertim Dominicis aut fori festis diebus non jaculentur, pilâ palmariâ non ludant, aut alio lusu inter vulgus se exercent, recordentur potius finis seu instituti sui, & sciant se non ad ignaviam, desidiam aut otium, sed ad salutares Ecclesiasticæ militiæ labores vocatos esse, quapropter tempus quod Officijs divinis obeundis, frequentandis Ecclesijs & corporis necessitatibus non impeditur, vanis & inutilibus miscendis colloquijs & profanis actionibus non terant, sed divinarum literarum studijs & cœlestium rerum contemplationibus, frequentique Concilij Tridentini, Synodaliùmque Decretorum lectione ac sanctis pijsque Officijs traducant.

11. Cùm Sacerdotum dignitas non parùm vilescat, quòd à Nobilibus alijsve Laicis ad servitia tæcularia se applicari permittant, idè ipsi sub pœna suspensionis à divinis prohibemus, ne similibus negotijs servilibus vel officijs sæcularibus vacent, quæ impediunt quo minus Deo militent, cui se milites probârunt & addixerunt.

12. Apostoli sententia est: Nemo militans Deo implicet se negotijs sæcularibus, ut ei placeat cui se probavit. Quarè nullus è Clero ullam mercaturam, negotiationem sæcularem, turpem quæstum, aut indignum statui laborem exercent, neque decimas, census, prædia vel agros alienos ob quæstum colendos conducant & accipiant.

13. Quod si Clerus coram Judice Laico testimonium dicturus sit, vel quodcunque Jurementum præstiturus (quod etiam sine nostra vel alterius Ecclesiastici Superioris licentiâ ei non licet) in manibus personæ Ecclesiasticæ id ipsum præstet.

14. Et generaliter quæcunque à sacris Canonibus præsertim Concilij Tridentini de vita honestate & modestiâ Clericorum retinendâ & simul de luxu, lusbis & quibuscunque criminibus vitandis sancita sunt, eadem omnia sub iisdem pœnis tanquam hic repetita hæc Synodus servari mandat.

T I T U L U S I V.

De vitando Concubinato.

Immundum & damnabilem concubinarum, quo nihil magis ab honestate Clericorum & Ministrorum Christi Virginis filij alienum est, Nos hoc decreto nostro execramur, damnamus & profligamus & ad cautelam pro tollenda omni excusatione omnibus notum hisce facimus, Nos nemini hoc in crimine parcituros, sed post hac simpliciter & de plano ad privationem beneficiorum & seriam ac publicam executionem contrâ auctores, complices & fœdas amasias ubicunq; locorum processuros. Quam rem iterum Vicario nostro in Spiritualibus Generali, & quos ipse pro executione requisierit, seriò injungimus. Concil. Tridentinum *sess. 25. c. 14.* pœnas concubinariorum accuratius persequens, ea quæ sequuntur, constituit.

Quàm turpe ac Clericorum nomine, qui se divino cultui addixerunt, sit indignum, in impudicitæ sordibus immundoque concubinato versari, satis res ipsa communi fidelium omnium offensione summoque Clericalis militiæ dedecore testatur, ut igitur ad eam, quam decet continentiam ac vitæ integritatem ministri Ecclesiæ revocentur, populusq; tunc discat, eos magis revereri, quò illos vitâ honestiores cognovit, prohibet sancta Synodus quibuscunq; Clericis, ne concubinas aut alias mulieres de quibus haberi possit suspicio, in domo vel extrâ detinere, aut

Q

cum

cum illis ullam consuetudinem habere audeant, alioquin pœnis à sacris Canonibus vel Statutis Ecclesiarum impostis puniantur. Quod si à Superioribus moniti ab ijs se non abstinerint, tertiâ parte fructuum, obventionum ac proventuum beneficiorum suorum quorumcunq; & pensionum ipso facto sint privati, quæ fabricæ Ecclesiæ aut alteri pio loco arbitrio Episcopi applicetur. Si verò in delicto eodem cum eâdem vel aliâ fœminâ perseverantes secundæ monitioni adhuc non paruerint, non tantùm fructus omnes ac proventus suorum beneficiorum & pensiones eo ipso amittant, qui prædictis locis applicentur, sed etiam à beneficiorum ipsorum administratione, quoad Ordinarius etiam uti Sedis Apostolicæ delegatus arbitrabitur, suspendantur. Et si ita suspensi eas nihilominus non expellant, aut cum eis etiam versentur, tunc beneficijs, portionibus ac officijs & pensionibus quibuscunq; Ecclesiasticis perpetuò priventur atq; inhabiles & indigni quibuscunq; honoribus, dignitatibus beneficijs ac officijs impofterum reddantur, donec post manifestam vitæ emendationem ab eorum Superioribus cum ijs ex causa visum fuerit dispensandum. Sed si eas semel dimiserint, intermissum confortium repetere, aut alias hujusmodi scandalosas mulieres sibi adungere ausi fuerint, præter prædictas pœnas Excommunicationis gladio plectantur. Nec quævis appellatio aut exemptio prædictam executionem impediât aut suspendat. Supradictorumque omnium cognitio non ad Archidiaconos nec Decanos aut alios inferiores, sed ad Episcopos ipsos pertineat, qui sine strepitu & figurâ Judicij & solâ facti veritate inspectâ procedere possint. Clerici verò beneficia Ecclesiastica aut pensiones non habentes juxtâ delicti & contumaciæ perseverantiam & qualitatem ab ipso Episcopo carceris pœnâ, suspensione ab Ordine ac inhabilitate ad beneficia obtinenda alijsve modis juxtâ sacros Canones puniantur.

T I T U L U S V.

De Testamentis et eorum Executione.

I.

EXperientia docet quàm sit periculosum quantumque detrimenti adferat testamentariam dispositionem ad extremum vitæ terminum differre, quapropter volumus & injungimus omnibus Civitatis & Diœcesis nostræ Pastoribus, Vicepastoribus & Concionatoribus ut subinde Auditores suos feruò moneant, ut ultimæ voluntatis tabulas maturè condant atque tempestivè domui, rebus, & bonis suis temporalibus consulant, ne instante morte ægri & anxij circa mox relinquenda magnis conficiantur molestijs non sine periculo sæpè salutis æternæ amittendæ.

2. Hortentur similiter ut testamentum suum extrâ gravioris noxæ conscientiam faciant, totamque dispositionem ad bonum finem dirigant, ne vanitate potius memoriæ post mortem relinquendæ vel quovis alio sinistro ducti affectu, quàm Dei & proximorum amore permoti operis boni merito spolientur.

3. Quod si testamenta condere volentes cum aliquo vel aliquibus publicas habeant inimicitias, non solùm animitùs ignoscant, sed in præsentia aliorum, quod ignoverint, testatum faciant & cum odore virtutis decedant. Quod si alios offenderint, expedit ut ad veniam petendam amicos destinent, & pro modo offensæ satisfaciant, reconciliatioque subsequatur. An verò inter præsentés ea sit conficienda, prudentis Judicio æstimandum relinquitur, cum inter præsentés aliquando controversias componi non sit consultum, occultæ inimicitia secretò quoque dirimantur.

4. Quamvis testatores numerosam habuerint prolem vel consanguineos, meminerint tamen Christum scribere cohæredem, nisi hæreditas fortè sit adeo tenuis ut necessarijs hæredibus seu liberis ad sustentationem honestam necessaria videatur, & legatis minuenda non judicetur.

5. Si Testatoribus nulli fuerint fratres, sorores, alijsve cognati indigentes, liberalioribus legatis ad pias causas animarum suarum saluti optimè consulent, benefaciendo scilicet pupillis, orphanis, viduis, pauperibus, captivis, peregrinis & ægris, præcipuè Ecclesijs earumque ministris penuriâ laborantibus. Insuper laudabile erit debitoribus vix solvendo existentibus integrum debitum vel partem ejusdem remittere.

6. Idcirco